

Lag om erkännande av yrkeskvalifikationer;

utfärdad den 3 mars 2016.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande.

Syfte och tillämpningsområde

1 § Genom denna lag genomförs allmänna bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU (yrkeskvalifikationsdirektivet).

Särskilda bestämmelser som genomför delar av yrkeskvalifikationsdirektivet som endast rör vissa reglerade yrken finns i de författningar där utövat av dessa yrken regleras.

2 § Denna lag innehåller bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och om erkännande av yrkeskvalifikationer för den som vill utöva ett reglerat yrke i Sverige, som anställd eller som egenföretagare, och som har förvärvat yrkeskvalifikationer eller fått dem erkända i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz.

I 18 och 19 §§ finns även bestämmelser om

1. erkännande av yrkespraktik gjord i en annan stat inom EES eller i Schweiz, och

2. europeiskt yrkeskort för den som vill utöva ett reglerat yrke i någon annan stat inom EES eller i Schweiz.

3 § Denna lag gäller inte för den som vill utöva ett reglerat yrke som

1. innebär anställning i offentlig tjänst, eller

2. är förenat med offentlig maktutövning.

4 § Denna lag gäller inte för ett reglerat yrke om det i en annan lag eller författning finns särskilda bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer för det yrket och om de bestämmelserna grundar sig på andra bindande rättsakter antagna inom Europeiska unionen än yrkeskvalifikationsdirektivet.

¹ Prop. 2015/16:44, bet. 2015/16:UbU6, rskr. 2015/16:148.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

Denna lag gäller inte heller för advokatycket. Bestämmelser som i fråga om det yrket genomför yrkeskvalifikationsdirektivet i tillämpliga delar finns i rättegångsbalken.

Uttryck i lagen

5 § I denna lag avses med

1. *yrkesutövare*: den som vill utöva ett reglerat yrke i Sverige, som anställd eller som egenföretagare, och som har förvärvat yrkeskvalifikationer eller fått dem erkända i en annan stat inom EES eller i Schweiz,

2. *reglerat yrke*: yrkesverksamhet där det genom lag, förordning eller andra föreskrifter, direkt eller indirekt, krävs bestämda yrkeskvalifikationer för att få tillträde till eller utöva verksamheten eller någon form av denna eller använda en viss yrkestitel,

3. *yrkeskvalifikationer*: kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis eller yrkeserfarenhet,

4. *bevis på formella kvalifikationer*: ett examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis som antingen har utfärdats av en myndighet eller ett organ som har utsetts av en stat inom EES eller Schweiz och som avser en yrkesutbildning som huvudsakligen har ägt rum i någon av dessa stater eller som har utfärdats i en annan stat om innehavaren har tre års yrkeserfarenhet inom det berörda yrket i en stat inom EES eller i Schweiz och beviset har erkänts av den staten,

5. *kompetensbevis*: ett bevis som har utfärdats av en myndighet eller ett organ som har utsetts av en stat inom EES eller Schweiz och som avser

a) en utbildning som inte utgör en del av ett examens- eller utbildningsbevis över en utbildning inom grundskolan, gymnasieskolan eller eftergymnasial utbildning,

b) ett särskilt prov som inte föregås av någon utbildning, eller

c) yrkesutövning i en stat inom EES eller i Schweiz på heltid under tre år i följd eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren,

6. *yrkeserfarenhet*: faktiskt och lagligt utövande av det berörda yrket i en stat inom EES eller i Schweiz,

7. *reglerad utbildning*: all utbildning som särskilt utformats för ett visst yrke och som omfattar en eller flera kurser som vid behov kompletteras genom sådan yrkesutbildning, provtjänstgöring eller yrkesutövning som har fastställts i författning eller som övervakas eller har godkänts av en myndighet,

8. *yrkespraktik*: en period med praktik som sker under handledning, förutsatt att den utgör ett villkor för tillträde till ett reglerat yrke, och som äger rum under eller efter en avslutad utbildning som leder till ett examensbevis,

9. *uropeiskt yrkeskort*: ett elektroniskt bevis på antingen att innehavaren uppfyller alla villkor för att tillfälligt utöva yrket i en stat inom EES eller i Schweiz eller att innehavarens yrkeskvalifikationer har erkänts för etablering i en sådan stat,

10. *automatiskt erkännande*: erkännande av yrkeskvalifikationer utan bedömning av kvalifikationernas innehåll eller jämförelse med svenska kvalifikationer,

11. *lagligen etablerad*: som uppfyller alla krav för att utöva ett yrke och som stadigvarande utövar yrket som anställd eller egenföretagare,

12. *gemensam utbildningsram*: en uppsättning minimikrav för kunskaper, färdigheter och kompetenser som behövs för att utöva ett specifikt yrke och som gäller i flera stater inom EES samt, i förekommande fall, i Schweiz, och

13. *gemensamt utbildningsprov*: ett standardiserat lämplighetsprov som finns tillgängligt i flera stater inom EES samt, i förekommande fall, i Schweiz och är reserverat för innehavaren av en särskild yrkeskvalifikation.

Tillfällig yrkesutövning i Sverige

6 § En yrkesutövare har rätt att tillfälligt utöva ett reglerat yrke i Sverige, om yrkesutövaren är lagligen etablerad i en annan stat inom EES eller i Schweiz för att där utöva samma yrke och yrket är reglerat i etableringsstaten.

Om yrket inte är reglerat i den stat där yrkesutövaren är lagligen etablerad, förutsätter rätten att tillfälligt utöva ett reglerat yrke i Sverige att yrkesutövaren har utövat yrket i minst ett år i en eller flera andra stater inom EES eller i Schweiz under de tio år som föregår utövandet av yrket i Sverige.

Yrkeseferenhet enligt andra stycket får dock inte krävas som förutsättning för tillfällig yrkesutövning i Sverige, om utbildningen för yrket är reglerad i etableringsstaten.

7 § Tillfällig yrkesutövning enligt 6 § förutsätter, i de fall det särskilt föreskrivs, en förhandsunderrättelse från yrkesutövaren och en förhandskontroll av dennes yrkeskvalifikationer.

Bestämmelser om förhandsunderrättelse, förhandskontroll, tillsyn och disciplinåtgärder vid tillfällig yrkesutövning finns i de författningar där utövandet av yrket regleras.

Etablering i Sverige

Innebörden av ett erkännande av yrkeskvalifikationer

8 § Ett erkännande av yrkeskvalifikationer i de fall som avses i 10–16 §§ ger yrkesutövaren rätt till tillträde till ett reglerat yrke i Sverige som yrkesutövaren är behörig att utöva i en annan stat inom EES eller i Schweiz och därmed rätt att utöva det yrket på samma villkor som om yrkesutövaren hade förvärvat sina yrkeskvalifikationer här i landet.

Ett erkännande enligt första stycket sker genom beslut om

1. erkännande av yrkeskvalifikationer, eller
2. utfärdande av ett europeiskt yrkeskort, förutsatt att Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter om yrkeskortet.

Den generella ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer

9 § Bestämmelserna i 10 och 11 §§ om den generella ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer gäller för alla reglerade yrken som inte omfattas av någon annan ordning för erkännande enligt denna lag och för de yrkesutövare som inte uppfyller villkoren för någon annan ordning för erkännande enligt denna lag.

10 § En yrkesutövars yrkeskvalifikationer ska erkännas om yrkesutövaren innehar det kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer som krävs

av en annan stat inom EES eller av Schweiz för tillträde till eller utövande av yrket inom dess territorium och yrket är reglerat i den staten.

En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska även erkännas om yrkesutövaren

1. har ett eller flera kompetensbevis eller bevis på formella kvalifikationer utfärdade av en annan stat inom EES eller av Schweiz och yrket inte är reglerat i den staten, och

2. på heltid i ett år eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren har utövat yrket i en annan stat inom EES eller i Schweiz och yrket inte är reglerat i den staten.

Yrkeserfarenhet enligt andra stycket 2 får inte krävas som förutsättning för ett erkännande om beviset på formella kvalifikationer enligt andra stycket 1 avser en reglerad utbildning.

11 § Ett erkännande enligt 10 § förutsätter en bedömning av yrkesutövares yrkeskvalifikationer. Bedömningen kan, i de fall det särskilt föreskrivs, medföra att ett erkännande av yrkeskvalifikationerna villkoras, begränsas eller nekas.

Automatiskt erkännande av yrkeserfarenhet vid samordnade krav på yrkeserfarenhet

12 § Om ett yrke är reglerat endast genom att det ställs krav på kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art för tillträde till eller utövande av någon av de verksamheter som anges i bilaga IV till yrkeskvalifikationsdirektivet, ska en yrkesutövares yrkeserfarenhet som innebär utövande av verksamheten i en annan stat inom EES eller i Schweiz i enlighet med det som anges i artikel 17, 18 eller 19 i yrkeskvalifikationsdirektivet erkännas automatiskt.

Automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer vid samordnade krav på utbildning

13 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer som ger rätt att i en annan stat inom EES eller i Schweiz utöva yrkesverksamhet som apotekare, barnmorska, läkare, specialistläkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare eller specialisttandläkare, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till patientsäkerhetslagen (2010:659).

14 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer som ger rätt att i en annan stat inom EES eller i Schweiz utöva yrkesverksamhet som veterinär, ska erkännas automatiskt i de fall som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Automatiskt erkännande vid gemensamma utbildningsprinciper

15 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas automatiskt om yrkesutövaren har ett bevis på yrkeskvalifikationer som har förvärvats på grundval av en gemensam utbildningsram som har fastställts i en delegerad

akt och antagits av Europeiska kommissionen enligt artikel 49a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Första stycket gäller endast om Sverige har infört den gemensamma utbildningsramen.

16 § En yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas automatiskt om yrkeskvalifikationerna har godkänts i en annan stat inom EES eller i Schweiz vid ett gemensamt utbildningsprov vars innehåll har fastställts i en delegerad akt och antagits av Europeiska kommissionen enligt artikel 49b i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Första stycket gäller endast om det gemensamma utbildningsprovet anordnas även i Sverige.

Kunskaper i svenska språket

17 § Vid bedömningen av om en yrkesutövares yrkeskvalifikationer ska erkännas får yrkesutövarens kunskaper i svenska språket endast beaktas om kunskaperna utgör en del av yrkeskvalifikationerna.

Kunskaper i svenska språket som inte utgör en del av yrkeskvalifikationerna får, om inte annat föreskrivs i de författningar där utövandet av yrket regleras, endast kontrolleras om det i det enskilda fallet finns allvarliga och konkreta tvivel om att en yrkesutövare har de kunskaper i svenska språket som är nödvändiga för yrket. En sådan kontroll får utföras först efter det att yrkeskvalifikationerna har erkänts.

Yrkespraktik

18 § Om den som har förvärvat yrkeskvalifikationer i Sverige vill utöva ett reglerat yrke här i landet som kräver viss yrkespraktik, ska yrkespraktik gjord i en annan stat inom EES eller i Schweiz erkännas i Sverige om de förutsättningar för yrkespraktik är uppfyllda som anges i de författningar där yrket regleras.

Europeiskt yrkeskort

19 § Den som är lagligen etablerad i Sverige och vill utöva ett reglerat yrke i någon annan stat inom EES eller i Schweiz har rätt att ansöka om ett europeiskt yrkeskort. Rätten att ansöka om ett europeiskt yrkeskort gäller även den som inte är lagligen etablerad i någon stat inom EES eller i Schweiz men som har förvärvat yrkeskvalifikationer i Sverige.

Ett europeiskt yrkeskort ska utfärdas i de fall som anges i föreskrifter som meddelas i anslutning till denna lag.

Första och andra stycket gäller endast om Europeiska kommissionen har antagit genomförandeakter som rör yrket i enlighet med artikel 4a i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Övriga bestämmelser

Sekretess

20 § Bestämmelser om sekretess för uppgifter som hänför sig till ärenden om erkännande av yrkeskvalifikationer finns i 28 kap. 16 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bemyndiganden

21 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet.

Beslutsförfarande och myndighetsuppgifter

22 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. förfarandet för beslut enligt denna lag, och
2. vilka myndigheter som utför de olika uppgifter som följer av yrkeskvalifikationsdirektivet och de genomförandeakter och delegerade akter som antas med stöd av direktivet.

Denna lag träder i kraft 15 april 2016.

På regeringens vägnar

STEFAN LÖFVEN

HELENE HELLMARK KNUTSSON
(Utbildningsdepartementet)